

Bertel Haarders tale til Sofie Linde ved overrækkelsen af Årets Danske Tale

Taler

Bertel Haarder
Folketingsmedlem for Venstre

Dato

10. november 2020

Sted

Vartov, København

Jeg har været engageret i danske taler, simpelthen fordi jeg synes, talerkunsten er i sørgelig forfatning i Danmark. Vi lærer ikke at udtrykke os mundtligt i skolen, selv om jeg som undervisningsminister sammen med Tøger Seidenfaden forsøgte at gøre noget ved det.

Vi er lutheranere, der sidder og kigger ned i stedet for at løfte hovedet og stemmen. Derfor er vore parlamenter her i Norden lige så kedelige som vore kirker!

Svenskerne er bedre. I Almedalen på Gotland har jeg i flere somre hørt fremragende, visionære politikertaler, også fra dem, man mindst skulle vente det fra. Men på Bornholm til Folkemødet har det været så som så for at sige det mildt. Ånden slæber sig af sted.

Forrige år truede jeg med som Folkemødets fader at foreslå, at politikertalerne blev udeladt af programmet – og så blev hele programmet lukket af corona!

Nogle svenskere kan. Kamala Harris kan – talen forleden nat var dybt bevægende med følelser, som en god tale skal være. Obama kan – yes, we can! Reagan kunne – tear down this wall! Kennedy kunne – ask not, what your country can do ... Klip, der bliver spillet en million gange.

I Danmark bliver det kun spillet igen og igen, hvis der er sagt noget dumt.

Så: tak til Danske Taler for at talerprisen så hurtigt er blevet en institution.

I år blev jeg så igen bedt om at overrække den. Men jeg tøvede.

Dels fordi jeg var ærgerlig over, at den tale, som jeg havde fået en stor kulturpersonlighed til at indsende, lige akkurat var kommet for sent.

Dels fordi jeg kun havde hørt det lille uddrag af Sofie Lindes tale, som vi alle har hørt, og som jeg fandt lidt skingert.

Så jeg bad om at få tilsendt hendes tale på print og på video. Og så overgav jeg mig totalt! Det er en fremragende tale som så godt beskrevet i begrundelsen. Og fremragende fremført.

Den gjorde så stort indtryk, at jeg i nat næsten genoplevede hende i den feberdøs, som min i øvrigt uskadelige sygdom henlagde mig i. Jeg var hverken vågen eller sovende.

Og hvad gør man så? Man drømmer og fantaserer! Og Sofie Linde var der og overvældede mig igen. Med sin styrke, sin empati og sin sødme. Jeg tror, jeg fik et lille klem.

Det er så rigtigt, hvad der står i slutningen af begrundelsen:

Hun ”insisterer på at være præcis så kvindelig, som det passer hende, og samtidig blive behandlet som en ligeværdig og kvalificeret arbejdskraft.”

- Må man sige, hun er en betagende kvinde? Ja.

- Må man sige, det klæder hende at være gravid? Ja.

De dejlige, livsbekræftende forskelle mellem kønnene er ikke problemet.

Man må det hele, hvis bare man opfører sig ordentligt og respekterer andre menneskers grænser. Det er det, det handler om, og som hun talte for.

Hun ville ikke have ”lig på bordet”. Det er sagen for vigtig til.

Derfor rammes hun heller ikke af den lødige kritik af MeeToo-bevægelsen, der i fredags blev fremført af Gyldendals litterære direktør Johannes Riis:

”Der er en stor og grim trang til at fordømme og udskamme og dømme folk

ude. Det er, som om tilgivelse ikke findes mere... Det er jo som i missionshuset i gamle dage, men da var der dog tilgivelse at få.”

Han kæder det sammen med kampagnen mod statuer af gamle racister: ”...Når man vælter statuer af gamle racister, minder det jo egentlig lidt om det, Taleban gjorde i Afghanistan, hvor man ville slette alle spor fra den tidligere kultur ved at sprænge det hele i luften.” I Palmyra og andre steder. Den nye kultur har tilbagevirkende kraft og dømmer fortiden på nye præmisser. Her er hverken tilgivelse eller forståelse.

Det er en kritik, som rammer mange fordømmende sekulære religiøse herretænkere, der hæver sig over andre og ikke kender til nåde. Men hans kritik rammer ikke Sofie Linde.

Hendes tale står fortsat og dirrer som symbolet på et nødvendigt opgør. Ligesom hendes blå kjole ved Zulu-festen nu står på Nationalmuseet som symbol på et vigtigt vendepunkt i den danske kulturdebat.

Til lykke med den fortjente talerpris.

Kilde

Manuskript tilsendt fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Prisuddelingstale

Relateret

10. november 2020

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/bertel-haarders-tale-til-sofie-linde-ved-overraekkelsen-af-arets-danske-tale>